

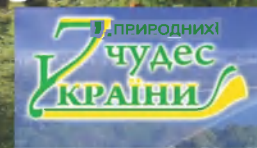
Синій Вир

Регіональний еколого-освітній часопис

Озеро Синевир - водно-болотне угіддя міжнародного значення (Рамсарська конвенція)

Озеро Синевир - одне із семи природних чудес України

Газету засновано 21 березня 2001 року

Травень, 2021 р.

№ 5 (325)

Важливі питання обговорили на виїзній зустрічі у НПП «Синевир»

У НПП «Синевир» відбулася зустріч голови Закарпатської обласної ради Олексія Петрова, заступника міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Олександра Краснолуцького, директора Департаменту природно-заповідного фонду Едуарда Арустамяна, директора національного природного парку «Синевир» Миколи Дербак, голови Синевирської ОТГ Івана Чупа, заступника голови ОТГ Марії Красняник. Зустріч була побудована таким чином, щоб відвідати ті локації, де є проблемні питання і безпосередньо на місці обговорити шляхи вирішення.

Важливим етапом зустрічі було знайомство з реконструкцією Музею лісу і сплаву та Реабілітаційним центром бурих ведмедів. Саме ці заклади потребують додаткового фінансування і ці питання обговорювалися під час візиту, безпосередньо оглядаючи вже зроблене.

Музей лісосплаву може стати потужним рушієм розвитку туризму у регіоні, тож зараз вирішується питання фінансування цього закладу. До урочища Чорна ріка, де знаходиться музей, також необхідно провести електроенергію, яка тут відсутня з паводкових часів 1998 року. Це важливо ще й з огляду на те, що в цьому урочищі проживають чи сезонно господарюють жителі с. Синевир.

Чорна ріка дуже перспективна у плані розвитку сільського туризму.

Окрім Музею лісу і сплаву тут пролягає екологічна стежка до Дикого озера – популярного туристичного місця. А ще тут мальовничі водоспади, ліси, гори – те, що так приваблює мандрівників. З вирішенням питання проведення електроенергії НПП «Синевир» забезпечить роботу візит-центру, що профінансує проєкт «Підтримка природно-заповідних територій в Україні».

Не менш важливим об'єктом не лише з рекреаційної точки зору, але й природоохоронної, наукової і еколого-освітньої, є Реабілітаційний центр бурих ведмедів. Тож не випадково значна увага була приділена обговоренню питань щодо фінансування цього закладу. Тут розпочато будівництво нового вольєра площею 6 га, який просто необхідно добудувати. Завершення будівництва потребує й візит-центр

на території ведмежого притулку. Останній буде профінансовано за кошти проєкту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні», що недавно було узгоджено під час зустрічі Олексія Петрова і Миколи Дербак з керівником згаданого проєкту Міхаелем Бромбахером.

Робоча група відвідала й одне з найбільш віддалених поселень – село Слобода, що входить до Синевирської ОТГ. Знайомлячись з гірським поселенням та користуючись нагодою, депутат Закарпатської обласної ради Микола Дербак, голова Синевирської ОТГ Іван Чуп і його заступник Марія Красняник порушили питання виділення шкільного автобуса для перевезення учнів з цього віддаленого села до Синевирської Поляни, де знаходиться загальноосвітня школа I – III ступенів. Обговорювалося питання асфальтного покриття з урочища Красний до с. Слобода, що значно змінило би поселення, адже це місце дуже перспективне для розвитку туризму. Це сприяло би й розвантаженню наявних потоків туристів. А ще для цієї мети необхідно вирішити питання обладнання стоянок для автомобілів туристів, які подорожують до озера Синевир. Якраз обабіч шляху до Слободи й розглядається можливість обладнання таких стоянок. А у перспективі є спільне бачення – проїзд від центральної дороги до озера Синевир забезпечити електрокарами.

Юрій БАБІЧИН,
начальник відділу
еколого-освітньої роботи
НПП «Синевир».

У РЦБВ оселився ще один ведмідь

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України спільно з Держекоінспекцією передали бурого ведмеда на прізвисько Юра до Реабілітаційного центру бурих ведмедів національного природного парку «Синевир». Досі він утримувався в готельно-ресторанному комплексі міста Косова, що на Івано-Франківщині.

Держекоінспекцією виявлено порушення природоохоронного законодавства. На сполох били й екоактивісти, яким була не байдужа доля Юри. І ось наступив той момент, коли ведмідь доправлений до спеціалізованого закладу. З транспортуванням ведмеда до НПП «Синевир» посприяла Держекоінспекція.

Реабілітаційний центр бурих ведмедів відвідали голова Закарпатської обласної ради Олексій Петров, заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів Олександр Краснолуцький, заступник начальника Державної екологічної інспекції Віктор Канцурак, директор Департаменту природно-заповідної справи Едуард Арустамян. Їх супроводжував директор НПП «Синевир» Микола Дербак, який ознайомив делегацію з особливостями роботи центру.

Делегація оглянула умови утримання нового клишоногого, щойно доправленого з міста Косова.

«Завантаження, транспортування і вивантаження такої тварини – це завжди непростий процес, але усе пройшло успішно. Наразі новий мешканець центру перебуватиме на карантині під пильним наглядом ветеринара. Після реабілітації, лікування і адаптації оселиться у напіввільних умовах, які створені у цьому спеціалізованому закладі», – каже директор НПП «Синевир» Микола Дербак.

Нагадаємо, Реабілітаційний центр бурих ведмедів був створений у 2011 році на площі 12 га. Його мета – реабілітація клишоногих, які зазнали жорстокого поводження або утримувалися в неналежних умовах. Отже, тепер у центрі мешкають 33 бурі ведмеді.

Микола Дербак: «Пандемія зумовила нове у спілкуванні з туристами»

Розмова з директором національного природного парку «Синевир», депутатом Закарпатської обласної ради Миколою ДЕРБАКОМ.

– Миколо Юрійовичу, у низині Закарпаття – весна, на Верховині заранки ще повівають студінню. Але календар невпинно веде нас до тепла. І все ж, якщо підсумувати, то яким видався минулий – рік першої пандемії?

– Попри обмеження й труднощі з пандемією, можемо загалом констатувати: для нашої установи він був успішним. Виконано всі намічені природоохоронні і науково-дослідні плани. Навіть у рекреаційному напрямку, на який найбільше впливає пандемія, – маємо здобутки. Хоча й скоротилася кількість відвідувачів, але ми все ж таки заробили понад 2,5 млн. грн. лише з рекреації. Ці кошти – важливий ресурс для оплати праці і вдосконалення рекреаційної інфраструктури.

Розпочали також будівництво кількох нових об'єктів.

Радую й те, що зросло число піших туристів, які охоче користуються нашими стежками. І саме ця категорія мандрівників – найбільш екологічно свідомі. Сподіваємось, що успішним буде й рік поточний – для цього докладасмо всіх зусиль.

– Багатьом цікаво, як перезимували клишоногі у Реабілітаційному центрі бурого ведмедя?

– Зима видалася досить теплою, тож у сплячку залягли одинадцять клишоногих. Нагадаю, що у Реабілітаційному центрі бурого ведмедя зараз утримується понад

три десятки клишоногих. Площа центру становить 12 гектарів. І ми розпочали розширення території центру ще на шість гектарів. Зроблено вже багато, але треба більше. Вирішується питання подальшого фінансування цього об'єкта, адже в Україні ще багато бурих ведмедів, яким потрібен прихисток у напіввілних умовах Синевирських гір. Хочу підкреслити: Реабілітаційний центр бурого ведмедя – спеціалізований заклад національного значення.

Віriamo, що українці здолають коронавірус, принаймні, зменшаться масштаби захворювань. Це дасть підстави для послаблення карантинних обмежень, а отже, до нас прийдуть туристи. До цього готуємося ретельно. Вже проводимо ремонти та благоустрій в рекреаційних зонах. Створюємо й нові атракції. Наприклад, ми спорудили дерев'яну колибу у традиційному стилі. Вона розмістилася на пагорбі над Чорною рікою. В цій мальовничій місцевості влітку чимало туристів, яких дуже цікавить колишне ремесло бокорашів-плотгонів. А ще звідси бере початок популярна екологічна стежка до Дикого озера. Тож нова колиба стане ще однією родзинкою для мандрівників.

Зверніть увагу: ця колиба – не ресторан, як багато-хто звик. Первісно колиби були тимчасовим житлом лісорубів і бокорашів, які саме в цьому урочищі колись заготовляли, сортували і сплавляли деревину річкою. Зараз подібні споруди дуже цікавлять туристів. Цей об'єкт має якраз рекреаційне призначення. Дах на колибі зведено з дранки, що гармонійно вписується в ландшафт і милує око. Крім того, недавно ми також замінили дахи на двох великих спорудах в урочищі Остріки, поблизу центрального офісу НПП «Синевир».

Зараз зводимо ще один важливий об'єкт – туристично-інформаційний центр (ТІЦ) у селі Вільшана. Тут мальовнича природа, а неподалік ще й унікальні букові праліси. Новий заклад сприятиме розвитку туризму в краї, надаватиме вичерпну інформацію мандрівникам про рекреаційну інфраструктуру та можливості відпочинку в регіоні. До речі, НПП «Синевир»

раніше уже створив два довідники та природних ресурсів туристично-інформаційні центри у Україні, а його реалізація селах Синевир (урочище Остріки) і Негровець (урочище Глухана). Ці природно-заповідного фонду, заклади показали свою зокрема, в НПП «Синевир». ефективність, тож розширення Перекопанний: глемпінги мережі ТІЦів триватиме. Вони привернуть ще більшу увагу поширюватимуть інформацію про туристів до нашого регіону задля залучення якомога національного парку, а крім того, більшої кількості відпочиваючих і будуть створені нові робочі місця, дбатимуть про формування зростуть надходження до привабливого туристичного місцевих бюджетів, що так іміджу краю. ТІЦи відіграють й важливо для нашого гірського еколого-освітню функцію. До речі, регіону.

нацпарк упродовж багатьох років – Парк проводить широку активно співпрацює з місцевими природоохоронну діяльність.

активно співпрацює з місцевими громадами і школами. Впевнений, що ця співпраця продовжиться і матиме чимало позитивних результатів.

– Які новації очікують туристів у парку в майбутньому?

– Сподіваємось, що в майбутньому ми зможемо потішити туристів такими незвичними для нас об'єктами відпочинку, як глемпінги.

– Миколо Юрійовичу, варто би пояснити читачеві, що це таке?

– Глемпінги – це легкі комфортабельні будиночки або шатра. І відносно новий формат відпочинку, орієнтований на тих, хто хоче побути ближче до природи, але з комфортом рівня готелю. Від ночівлі в наметі глемпінг відрізняє комфорт: м'які повноцінні ліжка, облаштовані ванні кімнати та туалети, навіть кондиціонер і кухня, не кажучи вже про набір зручних меблів для відпочинку. А ще глемпінг не має робити шкоди природі – це головна особливість. Саме тому глемпи – це шатра або сфери, що легко монтуються і для зведення яких не потрібно робити капітальні втручання в навколишнє середовище.

Тож у багатьох країнах світу вони набули популярності, думаю, що і в нас знайдуть своїх клієнтів. Наразі розроблено проект «Глемпінги – створення ексклюзивного туристичного продукту в природоохоронних територіях», який ініціювала Асоціація «Сврорегіон «Карпати – Україна» спільно з Міністерством захисту

Тож як живе дика природа і які заклади браконьєрам?

– У парку «Синевир», в окремі періоди, не дивина перестріти стадо оленів навіть на автомобільній дорозі. Отже, така картина характерна не лише для всієї знаменитого американського Слоуостону. Але для нас це ще й додатковий виклик: дикі тварини можуть стати об'єктом знищення. Через це ми посилено охороняємо природні екосистеми і місця культурного ландшафту, де пролягає сезонна міграція тварин, зокрема, оленів і косуль. Проте браконьєрства іноді не вдається уникнути. Впродовж останніх десяти років на території парку трапилися два випадки браконьєрства, один з яких цього року. 21 лютого наші працівники виявили сліди сторонніх осіб і одразу відреагували, тобто пішли за ними, проте, на жаль, браконьєри встигли вбити оленя. Осіб, що вчинили злочин, встановлено. Поручено кримінальну справу, матеріали передано до суду.

У цей весняний період у лісах НПП «Синевир» відбувається токування глухарів – важливий період у житті цих червонокнижних пернатих, від якого залежить подальша їхня чисельність. У зв'язку з цим здійснюємо відповідні заходи, спрямовані на охорону, вивчення і облік токовищ. До речі, зараз на території парку триває «сезон тиші».

Закінчення на 3 стор.

Микола Дербак: «Пандемія зумовила нове у спілкуванні з туристами»

Закінчення. Початок на 2 стор.

Не можу не звернути увагу на ще одне актуальне питання: збереження первоцвітів, масове цвітіння яких відбувається зараз. Особливо цінними і рідкісними в межах нашої території є підсніжник білосніжний, білоцвіт весняний, шафран Гейфеля. Масове збирання цих рослин може призвести до знищення популяцій. Тож зараз проводимо екологічну акцію «Збережи первоцвіти», а служба державної охорони природно-заповідного фонду парку посилила охорону урочищ, у яких зростають ефемероїди.

– Відомо, що «Синевир» активно долучається до різних проектів, зокрема міжнародних...

– Результати радують. Наприклад, участь у проекті «Підтримка природно-заповідних територій в Україні» останнім часом дала нам не лише добрі знання у різних напрямках, але й технічне обладнання для ефективнішої комунікаційної діяльності та підсилення польових досліджень – найсучасніші фотоапарати, відеокамеру, дрон, спікерфон. Тож зможемо створювати якісні матеріали для висвітлення своєї діяльності та привернення уваги до важливих питань у соціальних мережах, на сайті та презентаціях для різних аудиторій. А ще ця техніка дозволить фіксувати важливі дані щодо ситуації в польових умовах, зокрема, спостереження за дикою природою.

Недавно в рамках згаданого проекту парк отримав квадроцикл з гумовими гусеницями. Цей пілотний транспортний засіб передано нам для тестування і визначення доцільності придбання для решти територій – учасників проекту. Завдяки гусеницям такий транспорт може використовуватися цілий рік, навіть за умов випадання великих снігів. Він стане в нагоді працівникам парку при здійсненні природоохоронних заходів. І це ще не все. Проект також передбачає забезпечення служби державної охорони природно-заповідного фонду НПП «Синевир» автомобілями високої прохідності і мотоциклами – для оперативного реагування.

Недавно ми провели зустріч з керівником проекту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні» Міхаелем Бромбахером за участі голови Закарпатської обласної ради Олексія Петрова. Спільно обговорили питання фінансування проектом таких важливих об'єктів, як візит-центр Реабілітаційного центру бурих ведмедів, а також візит-центр біля Музею лісу і сплаву і навіть обміркували можливість інвестування у реконструкцію самого музею. Радую, що у нас є порозуміння, тож невдовзі очікуємо виділення коштів. А вже найближчими днями наші працівники служби державної охорони, а це понад 100 осіб, отримають від проекту сучасний формений одяг.

Для парку важливе не лише технічне оснащення, але й висока кваліфікація наших працівників. Тож не втрачаємо жодної нагоди вчитися і розвиватися. Свіжий приклад: представник національного природного парку «Синевир» розпочав роботу у північній освітній програмі, започаткованій відділом міжнародних програм Лісової служби США за співпраці з Українським благодійним фондом «Центр громадських ініціатив». У рамках програми відбудеться серія віртуальних семінарів з екологічної освіти. Головне завдання цього проекту – створити мережу інструкторів і молодіжних лідерів, які втілюють заходи, що передбачають екологічне навчання, а також залучення і лідерство серед молоді. Програма зосереджена на стратегіях глибшого залучення молоді в живий світ природи навколо нас і на способах, якими можемо захистити довкілля.

– Як парк здійснює еколого-освітню роботу в умовах карантину, адже цей вид діяльності потребує контакту з людьми?

– Ми працюємо з різними цільовими аудиторіями, починаючи від молоді, закінчуючи місцевими жителями і туристами. На окремих етапах зараз ця робота, ясна річ, відрізняється від тієї, яку ми

проводили у попередні роки. Готуємося до освітніх програм на Передусім це стосується комунікації платформі ZOOM, аби охопити з цільовими групами. Раніше якнайбільшу кількість цільових особливий акцент ставився на живу аудиторію. Незабаром цікаві уроки для комунікацію, але через пандемію, молоді стануть доступні. І, зокрема введення на Закарпатті сподіваємось, жодні карантинні червоної зони, виникли обмеження. обмеження не вплинуть на нашу Та альтернатива завжди є. еколого-освітню діяльність.

Тож значна еколого-освітня робота – Торік восени верховинці проводилася через соціальні мережі і довірили вам мандат депутата засоби масової інформації. І не лише. Закарпатської обласної ради. Які Не секрет, що у сучасному важливі питання землеків суспільстві роль інформації порушуватимете на обласному та поширення її через рівні?

– Хочеться зробити багато й одразу. канали – Не завжди так вдається. На перший важливу роль. Для план ставлю добробут горян. А він

природно-заповідних установ це можливий за економічного розвитку особливо актуально в контексті краю і країни в цілому. Розв'язати економіки без інфраструктури еколого-освітнього напрямку.

Національний природний парк неможливий. Починати потрібно з «Синевир» став одним з перших доріг. Уже торік на Міжгірщині серед подібних установ України, відремонтовано автошлях на відрізку який «освоїв» Facebook для згаданих Воловець – Міжгір'я – Синевир – цілей. Сьогодні сторінка парку у цій Синевирська Поляна. Це велика справа соціальній мережі має для розвитку нашого краю, передусім найбільшу кількість користувачів для туристичної галузі, яка для нас є серед аналогічних сторінок пріоритетною. Водночас існує гостра природно-заповідних установ потреба у ремонті ділянок доріг України. Їх нараховується близько Синевир – Колочава – Буштино, тринадцяти тисяч. Негровець – Потік, Синевирська Поляна – Свобода. На засіданні другої сесії обласної ради VIII скликання я

подав депутатський запит з проханням раніше працював у цій соціальній внести згадані автодороги до переліку мережі, але виключно з молодшою доріг, на яких у 2021 році в рамках аудиторією, зосереджуючись на діючих програмних документів будуть еколого-освітніх завданнях. Це було проводитися ремонтні роботи. Крім викликано карантинними реаліями, цього, я звернувся, і мене підтримали які на певному етапі депутати, з запитом відремонтувати обмежили доступ працівників ділянки дороги до урочища Гирсовець еколого-освітнього відділу НПП села Колочава, а також дороги «Синевир» до втілення «живих» Колочава – Сухар.

навчально-виховних програм. Недавно я відстоював можливість

Зараз новостворена сторінка має за мету ширше розкрити світові красу відповідної обласної програми для природи національного парку, підвезення учнів до шкіл у селах закликати берегти це надбання, Колочава і Синевирська Поляна, а ділитися ідеями та інформацією про свою діяльність. Звісно, розглянути можливість закупівлі за еколого-освітня складова тут буде кошти програми «Здорова країна» яскраво присутня. Сторінка НПП спортивних майданчиків для «Синевир» у Instagram не буде Колочавської, Синевирської та повним дублюванням інформації, що Пилипецької ОТГ. Уже вдалося публікується парком у Facebook. Ми посприяти з виділенням автомобілів підготували для читачів багато швидкої допомоги для гірських сіл цікавого. Крім цього, зараз Торун та Ізкі.

«Синевир» працює над новим Сподіваюсь на розуміння і підтримку сучасним сайтом, який невдовзі буде органів обласної й районної влади і в доступним онлайн. Для цього інших важливих питаннях.

ресурсу розробили сучасний дизайн фахівці проекту «Підтримка природно-заповідних територій України».

Розмову вели
Юрій БАБІЧИН,
Василь НИТКА.

«Синій Вир»

Еколого-освітній часопис
Засновник і видавець громадське
об'єднання «Товариство «Синій Вир».
Свідцтво про державну реєстрацію
Серії ЗТ №214
РЕДАКТОР
МИКОЛА ДЕРБАК
Комп'ютерна верстка та дизайн
Ігор Росоха
Газету набрано і зверстано у
видавничому центрі НПП «Синевир»

Адреса:
с. Синевир, 1626, Хустський р-н,
Закарпатська обл., 90041
e-mail: npp-synevir@ukr.net
www.npp-synevir.net.ua
За точність наведених фактів відповідаль-
ність несуть автори матеріалів.
Листування з читачами – тільки на сторінках
газети.
Тираж 500 прим.
Зам.
Номер віддруковано у ТзОВ «Терно-Граф».
Адреса: вул. Текстильна, 18, м. Тернопіль,
46000

Календар

Усі чотири Євангелія без розбіжностей розповідають про життя і вчення Христа Спасителя, про Його чудеса, Хресні страждання, смерть і поховання, Його славне Воскресіння з мертвих і вознесіння на небо. Взаємно доповнюючи і роз'яснюючи одно одне, вони є єдиною цілою книгою, що не має жодних протиріч і розбіжностей у найголовнішому й основному.

З чотирьох Євангелій зміст перших трьох – від Матфея, Марка і Луки – багато в чому співпадає, близький один до одного як за самим поданим матеріалом, так і за формою викладу. Четверте ж Євангеліє – від Івана в цьому плані стоїть окремо, значно відрізняючись від перших трьох, як за поданим матеріалом, так за самим стилем і формою викладу.

У зв'язку з цим перші три Євангелія прийнято називати синоптичними, від грецького слова «синопсис», що означає «зображення в одному спільному образі». Хоча перші три Євангелія дуже близькі між собою і за планом, і за змістом, у кожному з них є, проте, і свої особливості.

Синоптичні Євангелія оповідають майже виключно про діяльність Господа Ісуса Христа в Галилеї, а євангеліст Іван – в Іудеї. Синоптики розповідають, головним чином, про чудеса, притчі і зовнішні події в житті Спасителя, євангеліст Іван роздумує більш про духовне, наводить розмови Господа про піднесені предмети віри.

Синоптики та Іван взаємно один одного доповнюють і тільки у своїй сукупності дають цілісний образ Христовий, яким він сприйнятий і проповідується Церквою.

Християнське вчення про богонатхненність біблійних книг завжди дотримувалося погляду, що, надихаючи священних письменників, повідомляючи їм і думку, і слово, Дух Святий не перешкоджав їхнім роздумам. Навіювання Духа Святого не пригнічувало собою духу людського, а лише очищало і підносило його над звичайним рівнем, – god.in.ua.

Особливості функціонування РЦБВ у НПП «Синевир»

Закінчення. Початок у попередньому номері.

На території Реабілітаційного центру бурих ведмедів споруджено 24 штучні барлоги. Більшість ведмедів не довіряють штучним барлогам, а будують собі самі.

Впродовж зимового сну нічого не їдять і живуть в цей період за рахунок підшкірного жиру, відкладеного влітку та восени. Тривалість сну – 75 – 140 діб, від часу випадання снігу до березня – квітня, в залежності від вгодованості й погодних умов. У Реабілітаційному центрі бурого ведмедя розроблені відповідні раціони, які відповідають фізіологічним потребам тутешніх мешканців, у залежності від пори року.

В природі ведмідь бурий – найбільший хижак фауни Європи. Його популяція в Україні нараховує близько 300 особин. Довжина тіла 150 – 250 см, хвоста – 7 – 8 см, висота в холці – 90 – 125 см. Вид внесений до Червоної книги України.

Як всеїдний хижак, ведмідь схильний до рослинної їжі, має відносно довгий кишківник, що майже у сім разів перевищує довжину тіла. Частка рослинної їжі у річному раціоні складає 60 – 75%, в залежності від її наявності та сезону. У складі рослинних кормів близько 100 видів рослин: соковиті трави і їх коріння, овес, пшениця, ячмінь, кукурудза, кора молодих дерев смереки і ялиці, горіхи ліщини і бука, плоди дикої груші, яблука, горобина, калина, шипшина, ягоди малини, ожини, чорниці і брусниці, а також гриби. З тваринної їжі ведмідь споживає різноманітних безхребетних (мурашки, оси, бджоли, дощові черв'яки, м'якуни), дрібних хребетних (амфібії, рептилії, риби, птахи, дрібні ссавці) і навіть великих тварин (дика свиня, сарна, олень, зрідка вівця та велика рогата худоба) (І.Делеган, 2005 р.). Отже, ведмідь бурий є гетеротрофною твариною.

Реабілітаційний центр бурих ведмедів НПП «Синевир», окрім основної функції (утримання ведмедів та їх реабілітації), виконує й інші, не менш важливі, завдання, зокрема здійснює еколого-просвітницьку роботу серед населення, а також рекреаційну діяльність; має сприятливі перспективи для здійснення різноманітних наукових досліджень. Така робота є невід'ємною частиною функціонування подібних закладів. Це важливий крок до покращення ситуації з етичним ставленням до тварин в Україні.

Марина ДЕРБАК,
мол. науковий співробітник;
Михайло МАСЛЕЙ,
лікар ветеринарної медицини.

Будьмо відповідальними!

Одним з пріоритетних завдань НПП «Синевир» є охорона лісу. Оскільки ліс є об'єктом, який може горіти, то з настанням літнього періоду національний парк вживає ряд заходів з недопущення його загорання. Основними причинами виникнення лісових пожеж є людський фактор. Тож з настанням жаркого періоду в лісах парку обмежується проведення вогнебезпечних робіт, а при найвищому рівні пожежної небезпеки обмежується навіть відвідування людей. Для контролю за пожежною безпекою інспектори з охорони природно-заповідного фонду щоденно патрулюють територію, вживають інші заходи, які не допустять лісових і інших пожеж. Збереження лісів залежить від кожного з нас. Не користуйтеся в лісі відкритим вогнем, не розводьте багаття, не відвідуйте лісові масиви при найвищому класі пожежної небезпеки, не спалюйте суху траву, опале листя, сміття... Один викинутий непогашений сірник або недопалок може спалити тисячі гектарів лісу і все, що в ньому живе. Будьмо обережними і відповідальними!

Василь РОШИНЕЦЬ,
провідний інженер з охорони
праці та техніки безпеки.

3 ювілеєм!

60-річчя святкує

Макар Василь Йосипович,
інспектор І к. Квасовецького ПОНДВ.
Нехай життя тече під знаком щастя і любові. Хай у вашому домі панують мир і злагода, доля дарує радість життя, вірних і надійних друзів.

*Хай кожен день ясніє небом чистим,
Світанки сяють, зкупані в росі.
У серці радість розквіта іскриста,
І мрії хай збуваються усі.*

Поздоровляємо з 55-річчям
Рошинця Василя Васильовича,
заступника начальника Колочавського ПОНДВ.

Хай кожен день буде наповнений яскравими подіями, а мрії втілюються в життя. Нехай частіше на обличчі сяє усмішка, а очі наповнюються радістю.

*Щоб спокій і мир панували в родині,
Щоб щастя всміхалось при кожній
хвилині,
Щоб горе минало і йшло в небуття,
Щоб радість завжди дарувало
життя.*

40-річний ювілей відзначає
Біланін Степан Іванович, робітник.
Хай ваше життя буде зігріте добром, любов'ю, гараздами. Нехай удача супроводжує вас у всіх справах.

*Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла!
І повсякденно, повсякчас,
Хай буде все у вас гаразд.*

Вітаємо!

Поздоровляємо з днем народження
Шишигу Василя Вікторовича,
заступника директора – головного природознавця НПП «Синевир».

Зичимо міцного здоров'я, довгих років життя, радості і щастя, поваги оточуючих і любові рідних!

Життя хай дарує чудові моменти,
Яскраві емоції, нові презенти.
І друзів найкращих, з якими надійно,
Місія найрідніші, де завжди
спокійно.

Щиро вітаємо
Павлюка Василя Юрійовича,
начальника Квасовецького ПОНДВ.
Нехай ваші добрі бажання збуваються, а мрії втілюються в життя.

*Від друзів – щирих привітань,
Від зірок – здійснення бажань.
Від сонця – світла і тепла,
Щоб доля щедрою була.*

У травні святкують іменини працівники НПП «Синевир»:
Бугина Василь Степанович,
заступник начальника гос-
подарського відділу;

Гаштур Оксана Миколаївна,
фахівець з рекреації Чорноріцького ПОНДВ;

Колька Наталія Степанівна,
фахівець з рекреації Синевирського ПОНДВ;

Нірода Тетяна Михайлівна,
науковий співробітник;

Печкан Любов Іванівна,
провідний бухгалтер;

Попович Валентина Іллівна,
технік;

Гінцяк Михайло Михайлович,
майстер з охорони природи Квасовецького ПОНДВ;

Шпілька Михайло Іванович,
майстер з охорони природи Чорноріцького ПОНДВ;

Гречин Федір Григорович,
інспектор І к. Острівського ПОНДВ;

Керита Юрій Васильович,
інспектор І к. Квасовецького ПОНДВ;

Куруц Юрій Іванович,
інспектор І к. Острівського ПОНДВ;

Кут Андрій Андрійович,
інспектор І к. Острівського ПОНДВ;

Тільняк Андрій Костянтинівич,
інспектор І к. Синевирського ПОНДВ;

Цімбота Михайло Іванович,
інспектор І к. Острівського ПОНДВ;

Цупер Іван Васильович,
інспектор І к. Синевирського ПОНДВ;

Шетеля Юрій Йосипович,
інспектор І к. Колочавського ПОНДВ;

Ярема Федір Миколайович,
інспектор І к. Чорноріцького ПОНДВ;

Стець Іван Васильович, водій;

Стець Іван Федорович, робітник;

Цімбота Василина Василівна,
підсобний робітник;

Ярема Василь Михайлович,
підсобний робітник.

Бажаємо успіхів, здоров'я, радості.
*Незабутніх вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілення мрій.
Хай прекрасним цвітом шлях життя
рясніє,
Справджуються завжди заповітні мрії.*